

Provinciale Staten van de Provincie Fryslân
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Leeuwarden, 29 september 2025
Verzonden, **29 SEP. 2025**

Ons kenmerk : 02414979
Domein/ Team : Financieel Beleid en Businesscontrol
Behandeld door : [REDACTED]
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : Begeleidende brief bij Begroting 2026, aanvullend voorstel 'Samen werken aan een veerkrachtige Provincie' en septembercirculaire provinciefonds 2025

Geachte Statenleden,

Graag bieden wij u hiermee de Begroting 2026, het aanvullend voorstel 'Samen werken aan een veerkrachtige provincie' en de brief de consequenties van de septembercirculaire provinciefonds 2025 aan. Met name het aanvullend voorstel voor de inzet van structurele middelen is een belangrijk ijkpunt voor onze provincie: het laat zien hoe wij investeren en de beschikbare structurele financiële ruimte gericht willen inzetten om Fryslân sterker, veiliger en toekomstbestendig te maken. Wij versterken de uitvoering van onze wettelijke taken en de financiële ruimte stelt ons in staat om bestaand beleid krachtiger te ondersteunen en meer ambitie toe te voegen aan onze gezamenlijke opgaven. Daarmee geven we een extra impuls aan de doelen van het bestuursakkoord *Oparbeidzje foar Fryslân*. Eveneens is er ruimte voor aanvullende plannen om het verschil te maken voor Fryslân.

Dat het financieel perspectief van de provincie aanzienlijk is versterkt, is te danken aan onvoorziene meevallers en aan het solide financieel beleid dat wij de afgelopen jaren hebben gevoerd. Hierdoor is er nu structurele ruimte ontstaan om verantwoord te investeren in de toekomst van Fryslân. De afgelopen periode hebben wij hier met grote inzet en zorgvuldigheid aan gewerkt. Het resultaat is een samenhangend pakket aan voorstellen waarmee wij forse stappen zetten.

In de Kadernota 2026 hebben wij het financieel kader toegelicht en aangegeven dat er structurele ruimte is ontstaan voor investeringen. Op basis van dat financieel kader is de Begroting 2026 en het aanvullend voorstel opgesteld. Daarnaast is, vanwege de meevallers

Bijlage 1: Financieel overzicht stand begrotingssaldo en VAR

Opbouw begrotingssaldo vanuit de Begroting 2026, Aanvullend voorstel bij Begroting 2026 en Septembercirculaire provinciefonds 2026.

Bedragen x € 1 mln.	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Begroting 2026	22,2	24,6	28,0	30,2	25,6	30,5	31,7	32,9	34,1	35,1
Inzet structurele middelen		-10,4	-13,2	-20,1	-20,3	-20,4	-20,6	-20,8	-20,9	-21,1
Septembercirculaire provinciefonds:										
Algemene uitkering	12,9	18,8	18,5	18,1	17,3	14,3	12,1	9,9	7,7	5,5
Decentralisatie uitkering	1,3	5,5	8,4	10,5	10,5					
Begrotingssaldo actueel	36,4	38,4	41,7	38,8	33,1	24,3	23,2	22,0	20,9	19,5

In het begrotingssaldo actueel zit een incidentele component van € 1,8 mln. (conform financieel kader begroting 2026). Het structureel begrotingssaldo bedraagt daarmee € 17,8 mln.

De ontwikkeling van de VAR is hieronder weergegeven:

VAR	2025	2026	2027	2028	2029
Bedragen x € 1 mln.					
Beginsaldo	255,4	267,5	268,9	269,2	307,9
Beschikking over reserve	-24,3	-37,0	-41,4	0,0	0,0
Begrotingssaldo	36,4	38,4	41,7	38,8	33,1
Stand ultimo	267,5	268,9	269,2	307,9	341,0
Minimale stand VAR			-10,0		
Stand VAR ná mutaties	267,5	268,9	259,2	307,9	341,0
Benodigd voor weerstandratio 1,4 (begroting 2026)			-22,0		
Vrij inzetbaar			237,2		

De bovenstaande overzichten zijn onder voorbehoud van besluitvorming over de Begroting 2026 en het aanvullende voorstel bij de Begroting 2026.

de afgelopen paar jaar in onder andere het provinciefonds en de opcenten, de risico inschatting naar beneden bijgesteld. Uit de onlangs gepubliceerde septembercirculaire van het Rijk blijkt dat er wederom meevallers zijn waardoor de structurele financiële ruimte toeneemt. Daarmee groeit het begrotingssaldo verder en verandert het financieel kader. Tellen wij de resterende ruimte uit de begroting, het aanvullend voorstel en de ontwikkelingen uit de septembercirculaire bij elkaar op, dan resteert er een structureel begrotingssaldo van € 17,8 mln. Het vrij inzetbare deel van de VAR is aan het einde van deze bestuursperiode € 237,2 mln. Volledigheidshalve treft u in de bijlage een overzicht van de opbouw van het begrotingssaldo en de VAR.

Wij presenteren u zeven beleidsgebieden waarin wij stevig willen investeren: verkeersveiligheid en bereikbaarheid, innovatie en watertechnologie via Wetsus en de WaterCampus, het Waddengebied, de natuur, de economie, en de versterking van onze organisatie. Deze keuzes sluiten aan bij het bestaande wettelijke beleidskader, zijn financieel verantwoord, en vormen een gerichte versterking van het door u vastgestelde beleid die aansluit bij de Brede Welvaart agenda. Wij willen hierbij nadrukkelijk onderstrepen dat ook de overige taken – zoals taal en cultuur – voor ons van groot belang zijn en dat wij deze op termijn verder zullen versterken. Wij kiezen echter voor een gefaseerde aanpak, waarin wij ons nu hoofdzakelijk richten op de wettelijke taken/kerntaken smal en het structureel begrotingssaldo.

Tegelijkertijd doen we dit vanuit het besef dat zorgvuldig en solide financieel beleid onverminderd belangrijk blijft. Wij spreiden investeringen waar nodig, waarborgen uitvoeringskracht en reserveren middelen voor langjarige investeringen; de zogenoemde stuwende projecten. Voor deze projecten stellen wij kaders voor die aansluiten bij het draagvlak binnen uw Staten. Die kaders zijn richtinggevend, niet sturend: het is nadrukkelijk aan uw Staten om hier het laatste woord over te hebben. Over de investeringen, de financiële ruimte en de kaders gaan wij graag met uw Staten in de komende periode verder in gesprek. De eerstvolgende bijeenkomst daarvoor staat gepland op 1 oktober 2025.

Fryslân vraagt om ambitie: het is tijd dat wij niet alleen vooruitkijken, maar ook daadwerkelijk investeren in wat verschil maakt voor onze inwoners en de provincie. Wij bieden u deze begroting en het aanvullend voorstel aan in het vertrouwen dat Provinciale Staten deze koers zullen delen. Samen geven wij richting aan een provincie die wendbaar, weerbaar en toekomstgericht is.

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

